

den svermeriske forfatteren som alltid sitter alene og skriver:

men om å skrive

tivet Tina Åmodt (t.v.) og Ida Säll sin poesisamling «Syntesen», på det nyopprettede Tur forlag.

FOTO: TUR FORLAG

Om å skrive sammen:

Inger Bråtveit utga diktsamlingen «Loveprosjekt» sammen med Cecilia Hansson i 2009.

Cecilia Hansson og Inger Bråtveit

Å skriva kollektivt gjer deg til ein betre forfattar. Eg har gått opp og flytta på mine egne private grensesteinar, undersøkt og utfordra mitt eige språk i møte med eit anna. Det eg kanskje trudde var min eigen poetikk og fastlåste posisjon, vart utvida og dratt lenger enn kva eg hadde greidd å koma på på eiga hand. Eg har alltid blanda

nynorsken med svensk, tysk, latin, engelsk eller dansk, men i møte med eit anna nordisk språk, fekk eg verkeleg testa ut om denne tverrspråkelege eksperimenteringa berre var for f u n, eller om det var eit forpliktande alvor her, ei reell trong.

Søstrene Guri og Sigrid Sørungård Botheim gikk sammen om å skrive romanen «Ramstein Pensjonat» i 2009.

Det er morosamt og sosialt. Det er ei effektiv metode mot

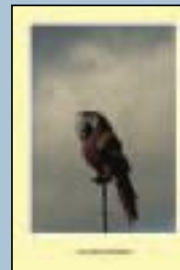

Guri og Sigrid Sørungård

skripesperre og prestasjonsangst – å skrive blir ein fysisk aktivitet der ein produserer tekst som ein ikkje på forhånd kan si om blir bra eller dårleg. Det kan vera produktivt dersom ein slit med tanken om at ein må ha eit kall og skrive noko heilt «genialt».

Når ein skriv saman blir teksten i mindre grad styrt av ein klar idé frå forfatteren, teksten lever sitt eget liv, og tek uventa vendingar hit og dit. Den er vanskelegare å kontrollere, og blir ofte noko anna enn det ein har trudd. Det er spennande når ein tekst plutselig blir til noko heilt nytt som ingen kunne tenkt på forhånd. Kanskje er det sunt for forfattarar å miste litt kontroll over teksten, å tørre å la den vera rar og hakkande.

Forlaget A.K.R.O.N.Y.M. består av Victoria Kielland og Mari Tveita Stagrim. De har gitt ut en rekke teksthefter skrevet i kompaniskap.

Forlaget A.K.R.O.N.Y.M. sin siste utgivelse

Tekstene utvider seg ved at vi er to eller flere som skriver. I en prosess med flere forfattere, skapes det en større klangflate. Man utfyller hverandre, skaper nye rytmer, ny dybde, nye bilder i hverandres arbeid, ny mening. Skrivning er et ensomt arbeid, å skrive kollektivt skaper en samtale, en ny poetikk. Vi får vite ting om hverandre vi ikke vil vite, tvinges til å revurdere, før alt trekkes i tvil. Først da publiserer vi det.

Personfokuset er ellers helt ekstremt. Man gjør seg selv om til en merkevare, noe konseptualisert og ikonisert, og det er uinteressant. Vi kan være med på å minske personfokuset gjennom å skrive sammen. Derfor har vi bevisst valgt å gi ut tekster der det ikke framgår hvem som har skrevet hva.

Åmodt er enig:

– Jeg elsker at Carina har en sånn visjon, jeg forstår den. Vi sitter jo ikke isolert på et loft og driver minnearbeid. Men hadde vi skrevet bedre da? Jeg kan selv idyllisere den slags holdninger. Å skrive kollektivt er på sett og vis et oppgjør med min egen tvil.

Hyperindividualisme

– Jeg ser ikke bort fra at en kollektiv skrivepraksis oppstår som en slags reaksjon mot en alt for hyperindividualistisk trend i litteraturen, der Karl Ove Knausgård vel er det mest eklatante eksempelet, sier professor i allmenn litteraturvitenskap Atle Kittang.

De siste årene har tekstkollektiv som A.K.R.O.N.Y.M og Poetikk Politikk Praksis kommet til, i Sverige eksisterer G=T=B=R=G, Sharks og SKAM. Og i 2009 utkom både Inger Bråtveits og Cecilia

FAKTA

Nye tekstkollektiv:

- Stadig flere nye forfatterpar og tekstkollektiv oppstår innenfor det smale, ikke-kommersielle litterære kretsløpet.
- I Bergen er det nyopprettede Tur forlag det siste tilskuddet. Forlaget åpner med en ny serie bøker skrevet i tospann mellom anerkjente poeter og prosaisiter, på tvers av de skandinaviske språkområdene.
- Bak Tur forlag står Carina Elisabeth Beddari.
- Den første utgivelsen «Synteser» er skrevet av Tina Åmodt og Ida Säll.

Hanssons diktsamling «Loveprosjekt» og søstrene Sigrid og Guri Sørungård Botheims samskrevne roman «Ramstein pensjonat». Forfatterne har det til felles at de opererer i de smale randsonene av litteraturscenen, uten kommersielle intensjoner.

Det er en utvikling som er ny, påpeker Kittang.

– I litteraturhistorien er det først og fremst i trivallitteraturen man har sett eksempler på at forfattere skriver sammen. Det har vært vanlig med forfatterpar som opptrer under ett navn i krimlitteraturen, eller hos en forfatter som Alexandre Dumas på 1800-tallet, som skrev alle sine store føljetongromaner i kompaniskap med andre forfattere. Det har vært et langt hyppigere fenomen i det populærlitterære enn i det høy-litterære kretsløpet.

Forlegger Carina Elisabeth Beddari tror behovet for alternative publiseringskanaler blir større og større.

– Jeg tror mange av de såkalte smale forfatterne føler seg litt oversett av de store forlagene, og at det dermed skapes et behov for gruppering. Da oppstår det miljøer hvor folk får lyst til å gjøre noe selv.

astridhm@klassekampen.no